

32146

Nr. 4449 / DRP
DATA 29.04.2024

Nesecret

Nr. 2005 / SBo 129.04. 2024

56:2363/09,05

STIMATĂ DOAMNĂ SENATOR,

26.03

Referitor la interpelarea dumneavoastră, având ca obiect „Cum rezolvăm sărăcia în rândul persoanelor care muncesc?”, vă comunicăm următoarele:

Toate demersurile pe care Ministerul Muncii și Solidarității Sociale le realizează, toate strategiile care sunt implementate și monitorizate, în toate domeniile specifice de activitate, au în vedere obiectivele și măsurile stabilite la nivel european pentru combaterea sărăciei și abordarea nevoilor persoanelor vulnerabile și grupurilor dezavantajate.

La nivel național, viziunea este aceea de acordare a unor beneficii de asistență socială tuturor persoanelor și familiilor aflate în dificultate, ca formă de sprijin în scopul promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții acestora, de a reduce progresiv inegalitățile existente în domeniul protecției sociale, prin accesarea unor locuri de muncă adecvate și prin asigurarea unor servicii sociale de calitate. În prezent se pune accent pe corelarea sistemelor de venituri minime cu măsurile din domeniul ocupării forței de muncă, intenția fiind aceea de a garanta un nivel adecvat al acestor prestații bazate pe testarea mijloacelor, dar și de a asigura inserția beneficiarilor pe piața muncii.

În cuprinsul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR) România și-a asumat implementarea, începând cu data de 1 ianuarie 2024, a Programului privind venitul minim de incluziune (VMI), care se adresează celor mai vulnerabile persoane și se acordă în baza Legii nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune, cu modificările și completările ulterioare, înlocuind cele 2 programe aplicabile până la data de 31 decembrie 2023, respectiv venitul minim garantat și alocația pentru susținerea familiei. Acesta este acordat tuturor familiilor și persoanelor singure cu venituri reduse sau fără venituri, care se află în dificultate, pentru a le ajuta să depășească această situație (cauze socioeconomice, de sănătate și/sau care rezultă din mediul social de viață, pierderea/limitarea propriilor capacități de integrare socială). Venitul minim de incluziune are două componente, și anume:

- **Ajutor de pentru incluziune**, componentă ce are drept scop prevenirea și combaterea sărăciei și a riscului de exclusiune socială și înlocuiește ajutorul social acordat anterior pentru asigurarea venitului minim garantat. Cuantumul ajutorului pentru incluziune acordat familiei/persoanei singure reprezintă diferența dintre cuantumul maxim prevăzut de lege

(346 lei/lună/membru de familie sau 504 lei/lună în cazul persoanei singure cu vârsta de cel puțin 65 de ani) și cuantumul venitului * calculat conform legii, ținându-se seama și de Lista bunurilor familiei sau, după caz, ale persoanei singure care o exclud de la acordarea VMI. În cazul beneficiarilor care nu obțin niciun venit, cuantumul maxim al ajutorului de incluziune este de 346 lei/ lună/ membru de familie, respectiv de 504 lei/lună în cazul persoanei singure cu vârsta de cel puțin 65 de ani.

• **Ajutor pentru familia cu copii**, componentă care se acordă familiilor cu copii aflați în întreținere cu vârsta de până la 18 ani și are ca scop prevenirea sărăciei și încurajarea participării copiilor la educație, înlocuind alocația pentru susținerea familiei, ținându-se seama și de Lista bunurilor familiei sau, după caz, ale persoanei singure care o exclud de la acordarea VMI. Cuantumul ajutorului pentru familia cu copii este stabilit în funcție de nivelul venitului lunar și numărul copiilor din familie.

Cuantum: nivelul lunar al componentelor venitului minim de incluziune este, în prezent, de:

1. Niveluri venit net ajustat:

- lei -

	Cuantum lege	Cuantum 1 ian.2024 (maj.13,8%)	Cuantum 1 martie 2024 (maj.10,4%)
venit net lunar ajustat AI	275	313	346
venit net lunar ajustat max AFC	700	796	879
venit net lunar ajustat AI pers. 65+	400	456	504

2. Cuantumul Ajutor pentru familia cu copii:

Venit/adult echivalent<=346 lei		Cuantum 1 ian 2024	Cuantum 1 martie 2024
FAM. BIPARENTALĂ	1 copil	122	135
	2 copii	244	270
	3 copii	366	405
	>=4 copii	488	539
MONOPARENTALĂ	1 copil	137	152
	2 copii	274	303

	3 copii	410	453
	>=4 copii	547	604
Venit/adult echivalent > 347 până la 879 lei			
FAM. BIPARENTALĂ	1 copil	97	108
	2 copii	194	215
	3 copii	291	322
	>=4 copii	387	428
MONOPARENTALĂ	1 copil	126	140
	2 copii	245	271
	3 copii	370	409
	>=4 copii	490	541

O familie sau persoană singură poate beneficia de o singură componentă sau de ambele, în funcție de nivelul venitului de care dispune, componența familiei, calitatea de persoană în vârstă sau participarea copiilor la educație, iar plata acestuia se face printr-o plată unică, indiferent dacă este vorba de una sau de ambele componente ale sale.

VMI nu se rezumă la acordarea unei sume de bani. Acest ajutor conține un pachet integrat de măsuri de sprijin în domeniile-cheie, cum ar fi: ocuparea forței de muncă, serviciile sociale, educația, sănătatea și locuirea, toate contribuind la reducerea riscului de sărăcie și excluziune socială. Astfel, în funcție de nevoile familiei/persoanei singure, venitul minim de incluziune este însoțit de alte măsuri de asistență socială complementare, acordate în bani și/sau în natură:

- a) **stimulente:** măsuri speciale de stimulare pentru participarea pe piața muncii, acordate în bani sau care reprezintă deduceri aplicate veniturilor persoanei;
- b) **facilități contributive:** asigurarea în sistemul asigurărilor sociale de sănătate, fără plata contribuției de asigurări sociale de sănătate;
- c) **alte drepturi complementare:** plata asigurării obligatorii a locuinței, acordarea de ajutoare comunitare și de urgență, accesul la măsuri de sprijin financiar pentru promovarea și susținerea frecventării cursurilor de învățământ, accesul la serviciile sociale disponibile;
- d) **măsuri de stimulare a ocupării** prevăzute de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și

completările ulterioare, precum și alte măsuri care să conducă la accesul persoanelor beneficiare de venit minim de incluziune la un loc de muncă.

Aceste măsuri au fost introduse pentru a contribui la inserția pe piața muncii a acestor persoane, tocmai pentru a preveni și limita orice formă de dependență față de ajutorul acordat de stat sau de comunitate. În situația în care beneficiarii refuză îndeplinirea obligațiilor legale, dreptul la măsurile de asistență socială se suspendă sau, după caz, încetează.

De asemenea, pentru a veni în sprijinul persoanelor angajate în muncă, beneficiare de venit minim de incluziune, veniturile obținute din muncă se pot suplimenta prin două modalități:

a. sumele primite din activitatea desfășurată ca zilier, în condițiile *Legii nr.52/2011 privind exercitarea unor activități cu caracter ocazional desfășurate de zilieri, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, nu se iau în calcul la stabilirea dreptului la VMI și nici cele obținute în calitatea de pretator casnic în baza *Legii nr.111/2010 privind reglementarea activității prestatorului casnic*;

b. pentru promovarea unei vieți active și a participării pe piața muncii a beneficiarilor de VMI, aceștia au dreptul la stimulente și anume, în situația în care unul sau mai mulți membri ai familiei realizează venituri în baza unui contract individual de muncă, raport de serviciu sau a altei forme legale de angajare sau membrii familiei desfășoară activități independente ori agricole, 50% din totalitatea acestora, dar nu mai mult de 500 de lei/familie, nu se iau în calcul la stabilirea veniturilor nete lunare ale familiei;

c. în situația în care persoana aptă de muncă beneficiară de VMI se angajează cu contract individual de muncă sau în baza unui raport de serviciu, pentru o perioadă de cel puțin 24 de luni consecutive, acordarea VMI se prelungește pe o perioadă de 6 luni, în cuantumul primit anterior angajării.

Un alt beneficiu de asistență socială care vine în sprijinul părinților angajați este și stimulentele lunare de inserție reglementate prin *OUG nr.111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copilului*. Acest beneficiu de asistență socială reprezintă o măsură de stimulare a părinților de reîntoarcere în activitate înainte de împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap. Persoanele care sunt îndreptățite să beneficieze de indemnizația pentru creșterea copilului și care desfășoară activități profesionale și obțin venituri supuse impozitului, au dreptul la un stimulent lunar de inserție, după cum urmează:

- în cuantum de 1.500 lei, dacă persoanele îndreptățite obțin venituri supuse impozitului, oricând înainte de împlinirea de către copil a vârstei de 6 luni, respectiv 1 an în

cazul copilului cu dizabilități, acordat până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copilului cu dizabilități;

- în cuantum de 650 lei, dacă persoanele îndreptățite obțin venituri supuse impozitului, oricând după împlinirea de către copil a vârstei de 6 luni, respectiv 1 an în cazul copilului cu dizabilități, acordat până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copilului cu dizabilități. Dacă persoanele îndreptățite obțin venituri supuse impozitului, oricând după împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copilului cu dizabilități, stimulentele se acordă până la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani, respectiv 4 ani în cazul copilului cu dizabilități. De asemenea, stimulentele de inserție se acordă în cuantumul de 650 lei și persoanelor care realizează venituri supuse impozitului în perioada în care sunt îndreptățite să beneficieze de concediul pentru îngrijirea copilului cu dizabilități cu vârsta cuprinsă între 3 și 7 ani.

Pentru a încuraja părinții să revină în activitate, pe lângă stimulentele de inserție, părinților li se permite să obțină venituri din activitate în timpul concediului pentru creșterea copilului, într-un anumit cuantum care nu poate depăși de 8 ori cuantumul indemnizației minime (1.651 lei x 8 = 13.208 lei). Prin urmare, părintele nu revine la activitatea care a stat la baza concediului, dar poate obține venituri cu caracter salarial, din munca prestată, în perioada concediului pentru creșterea copilului, dacă are un contract de colaborare sau un proiect în desfășurare. Persoana rămâne suspendată din activitatea care a stat la baza concediului, dar poate realiza venituri în baza unei alte activități.

Au dreptul la indemnizație de creștere a copilului și la stimulentele de inserție, opțional, oricare dintre părinți și, de asemenea, una dintre persoanele care a adoptat copilul, care are un copil încredințat spre adopție, care are un copil în plasament sau în plasament de urgență, cu excepția asistentului maternal profesionist, precum și a tutorelui. Cele două prestații se acordă pentru fiecare naștere sau, după caz, pentru oricare dintre situațiile menționate anterior.

Alte măsuri pentru susținerea familiilor, suportate din alte fonduri:

➤ Programul de acordare a stimulentei educaționale, reprezintă un alt program care se adresează copiilor din familiile defavorizate și a fost instituit prin *Legea nr.248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate*. Se acordă sub forma tichetelor sociale în scopul stimulării participării în învățământul preșcolar a copiilor din familii defavorizate și al creșterii accesului la educație a acestora. Finanțarea acordării stimulentei educaționale se face din bugetul de stat prin sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată, alocate pentru bugetele locale cu această destinație. Începând cu data de 1 ianuarie 2024 stimulentele educaționale se acordă copiilor care urmează

o formă de educație preșcolară din familiile care au stabilit dreptul la ajutorul pentru familia cu copii acordată în baza *Legii nr.196/2016 privind venitul minim de incluziune, cu modificările și completările ulterioare*, indiferent dacă familia se află în plata acestui drept sau acesta este suspendat. Sumele lunare acordate: 133 lei/lunar pentru fiecare copil înscris la grădiniță din familia îndreptățită la ajutorul pentru familia cu copii.

➤ **Concediul paternal.** O altă măsură care vine în sprijinul părinților, dar care este susținută de angajatori, se referă la concediul paternal reglementat de *Legea nr.210/1999 privind concediul paternal, cu modificările și completările ulterioare*. Concediul paternal se acordă în scopul de a asigura participarea efectivă a tatălui la îngrijirea noului-născut. Tatăl copilului nou-născut are dreptul la un concediu paternal de 10 zile lucrătoare, cu posibilitatea extinderii cu încă 5 zile lucrătoare în cazul în care tatăl copilului nou-născut a obținut atestatul de absolvire a cursului de puericultură. Titularul dreptului la concediu paternal are calitatea de lucrător, conform legii. De dreptul prevăzut la concediul paternal beneficiază și polițiștii, cadrele militare, soldații și gradații profesioniști, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, în activitate. Indemnizația pentru concediul paternal se plătește din fondul de salarii al unității și este egală cu salariul corespunzător perioadei respective.

Pe lângă venitul minim de incluziune, celelalte beneficii de asistență socială gestionate legislativ și bugetar de MMSS care sunt derulate pentru sprijinirea categoriilor vulnerabile de persoane sunt reprezentate, în principal, de:

➤ **Ajutoare pentru încălzirea locuinței pe perioada sezonului rece, precum și suplimente pentru energie pe tot parcursul anului, prevăzute de *Legea nr.226/2021*.** În anul 2023 au fost acordate 809.660 de ajutoare pentru încălzirea locuinței, pentru toate cele 4 sisteme de încălzire prevăzute de actul normativ, pentru care s-a plătit suma de 814,02 milioane lei, iar ca suplimente pentru energie, acestea au fost în număr de 1.224.642 ajutoare pentru toate cele 4 sisteme de încălzire, pentru care s-a plătit suma de 262,3 milioane lei. Pentru anul 2024, suma alocată pentru plata acestor ajutoare, respectiv a suplimentelor pentru energie este de 980,9 milioane lei;

➤ **Prestații pentru persoanele cu handicap, acordate potrivit prevederilor art.58 din *Legea nr.448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, persoanelor cu dizabilitate, indiferent de venituri, în funcție de gradul de handicap: grav, accentuat sau mediu. Se acordă și familiei sau reprezentantului legal al copilului cu dizabilitate, indiferent de venituri.** În anul 2023 au fost efectuate plăți în valoare de 5,6 miliarde lei pentru un număr de 859.932 persoane cu handicap. Pentru anul 2024 suma alocată cu această destinație este de 5,9 miliarde lei;

➤ **Ajutoare de urgență** acordate familiilor și persoanelor singure aflate în situații de necesitate cauzate de incendii, inundații, accidente ori situații deosebite determinate de starea de sănătate ori alte cauze care pot conduce la creșterea riscului de excluziune socială pot beneficia de ajutoare sociale de urgență în temeiul art.27¹ din *Legea nr.416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare*, la propunerea MMSS, din fondurile prevăzute cu această destinație în bugetul MMSS. În anul 2023 au fost aprobate ajutoare de urgență în sumă totală de 21,4 milioane lei pentru un număr de 5.606 familii și persoane singure afectate în principal de incendii, inundații, accidente, precum și pentru situații deosebite determinate de starea de sănătate ori alte cauze care pot conduce la apariția sau sporirea riscului de excluziune socială. Pentru anul 2024 suma alocată în buget pentru aceste ajutoare este de 30 milioane lei.

A. Alte măsuri de sprijin acordate familiilor cu copii, derulate în prezent de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, sunt reprezentate de:

- Alocații de stat pentru copii acordate în baza *Legii nr.61/1993, republicată, cu modificările și completările ulterioare*;
- Alocații lunare de plasament, acordate potrivit prevederilor *Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare*;
- Concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copilului (*OUG nr.111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copilului*);
- Stimulentul lunar de inserție (*OUG nr.111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copilului*);
- Concediul și indemnizația de acomodare acordată potrivit *Legii nr.273/2004 privind procedura adopției, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, precum și indemnizația lunară de sprijin pentru adopție;
- Indemnizațiile acordate persoanelor care au copii cu dizabilități (articolele 31 și 32 din *OUG nr.111/2010 privind concediul și indemnizația pentru creșterea copilului, cu modificările și completările ulterioare*).

B. Măsuri suplimentare pentru familiile vulnerabile asigurate din bugetul de stat și/sau din fonduri europene:

- Tichetele sociale pe suport electronic, reglementate de *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene*, cu aplicabilitate începând cu data de 1 ianuarie 2024.

- Tichetele pentru energie, reglementate prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 166/2022 privind unele măsuri pentru acordarea unui sprijin categoriilor de persoane vulnerabile pentru compensarea prețului la energie, suportat parțial din fonduri externe nerambursabile*. Pentru anul 2024, prin *Legea nr.428/2023*, Parlamentul a reglementat noi măsuri de sprijin temporar categoriilor vulnerabile de persoane pentru compensarea costului aferent achiziției și montării unor sisteme tehnice de stabilire a consumurilor individuale de energie termică, în imobile de tip condominiu racordate la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică.
- Ajutoare acordate în cadrul Programului Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD): din Fondul de ajutor european pentru cele mai defavorizate persoane (FEAD) se asigură acordarea de trusouri pentru nou-născuți pentru cele mai dezavantajate cupluri mamă-nou-născut și tichete sociale pe suport electronic pentru mese calde. Programele sunt administrate de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene.

C. Alte măsuri care vin în sprijinul familiilor fără venituri sau cu venituri reduse:

- masă acordată de cantinele sociale în condițiile prevăzute de *Legea nr.208/1997 privind cantinele de ajutor social*.
- măsuri complementare celor stabilite de autoritatea administrației publice centrale, cu susținerea acestora din bugetele locale, conform prevederilor *Legii nr.292/2010 privind sistemul național de asistență socială, cu modificările și completările ulterioare*.

Pentru ca și beneficiile de asistență socială gestionate de MMSS să asigure un sprijin real pentru categoriile vulnerabile de persoane, pe lângă cele acordate din bugetul de șomaj, Parlamentul României a adoptat în luna iulie 2021 *Legea nr.225* prin care a fost modificată *Legea nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă*, cu intrare în vigoare la data de 1 martie 2022 și prin care se modifică anual, începând cu luna martie a fiecărui an, valoarea indicatorului social de referință (ISR) cu rata medie anuală a inflației din anul precedent.

Menționăm că indicatorul social de referință se utilizează și la determinarea cuantumului unor beneficii de asistență socială, pe lângă stabilirea prestațiilor de șomaj și a nivelului de sprijin în cadrul măsurilor active.

Astfel, prin majorarea valorii ISR s-au înregistrat modificări ale cuantumurilor beneficiilor de asistență socială care sunt în prezent raportate la ISR, respectiv: ajutorul de incluziune, ajutorul pentru familia cu copii, prestațiile sociale pentru persoanele cu handicap,

cuantumul minim al indemnizației pentru creșterea copiilor, indemnizația de acomodare (adopecție), alocația lunară de plasament, ajutorul pentru refugiați, etc.

Menționăm că rata medie anuală a inflației din anul 2023, indicator definitiv, comunicat de Institutul Național de Statistică a fost de 10,4%, drept urmare, începând cu data de 1 martie 2024, valoarea ISR a crescut de la 598,019 lei la 660,2 lei.

Pentru anul 2024 acestea s-au majorat începând cu drepturile lunii martie, urmând ca plata să fie efectuată în luna aprilie 2024.

Această modificare a nivelului ISR are un impact social pozitiv prin creșterea cuantumurilor beneficiilor de asistență socială și implicit a nivelului de trai al persoanelor beneficiare de aceste drepturi.

Cheltuielile aferente beneficiilor de asistență socială gestionate prin bugetul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale au crescut de la an la an, astfel: dacă în anul 2019 plățile efectuate au fost de aproximativ 17,5 mld. lei, în anul 2020 acestea au crescut la 20,8 mld. lei, iar în anul 2021 au fost de 22,7 mld. lei. În anul 2022, au fost efectuate plăți în valoare de 27 mld. lei pentru acordarea beneficiilor de asistență socială, iar pe anul 2023 acestea s-au ridicat la 29 mld. lei, iar pentru acordarea schemei de plafonare a prețurilor la energie electrică și gaze naturale potrivit prevederilor OUG nr.27/2022 a fost plătită suma de 4,5 mld. lei.

Pentru anul 2024, suma alocată în bugetul MMSS pentru plata beneficiilor de asistență socială este de 27,7 miliarde lei, iar pentru acordarea schemei de plafonare a prețurilor la energie electrică și gaze naturale potrivit prevederilor OUG nr.27/2022 este prevăzută suma de 1,9 mld. lei iar bugetul MMSS va fi majorat conform prevederilor art.15 din acest act normativ.

Legea nr.292/2010 privind sistemul național de asistență socială, cu modificările și completările ulterioare, oferă posibilitatea autorităților administrației publice locale de a stabili în bani sau în natură măsuri complementare celor stabilite de autoritatea administrației publice centrale, cu susținerea acestora din bugetele locale.

În acest context, autoritățile administrației publice locale pot aproba, prin hotărâri ale consiliilor locale, măsuri financiare ce pot fi susținute din bugetul local și care să reprezinte măsuri de stimulare financiară destinate asigurării unui standard minim de viață, susținerii familiei și copilului, în susținerea persoanelor și familiilor vulnerabile din comunitate. Aceste măsuri se vor baza pe completarea măsurilor de protecție socială cu o gamă largă de măsuri și servicii din domeniul economic, educațional, de sănătate, cultural, cu accent pe toate nevoile beneficiarului și acordate integrat, pentru asigurarea întregului potențial de funcționare a persoanei ca membru deplin al familiei, comunității și societății.

Considerăm că măsurile financiare implementate de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și acordate sub forma prestațiilor familiale și ajutoarelor bazate pe testarea mijloacelor trebuie să fie completate și de alte măsuri care să asigure categoriilor vulnerabile de persoane un nivel de trai adecvat. Aceste măsuri pot fi dezvoltate în domenii majore reprezentate de sănătate, educație, ocupare, politici de locuire, politici fiscale, alte servicii sociale pentru categoriile vulnerabile de persoane.

Astfel că, măsurilor gestionate de MMSS li se adaugă și cele gestionate prin Ministerul Educației (bursele școlare sociale, de performanță, bani de liceu, burse profesionale etc.), prin Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (POAD, POIDS ș.a.), prin Ministerul Energiei, precum și cele acordate prin bugetele autorităților administrației publice locale (stimulente educaționale - tichete de grădiniță, ajutoare comunitare destinate familiilor cu copii) și serviciile sociale dezvoltate la nivelul comunităților.

De asemenea, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, instituție publică aflată sub autoritatea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, aplică politicile și strategiile privind ocuparea forței de muncă și formarea profesională a persoanelor în căutarea unui loc de muncă și propune, implementează, finanțează și cofinanțează programe privind ocuparea și formarea profesională a forței de muncă. De asemenea, ANOFM oferă o serie de măsuri și acordă stimulente angajatorilor în vederea încadrării persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă în conformitate cu actele normative în vigoare.

În vederea îmbunătățirii situației în bine a persoanelor încadrate în muncă, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă poate acorda servicii de mediere pe locurile de muncă vacante declarate de angajatori, cu condiția ca persoanele interesate de schimbarea locului de muncă, sau de obținerea unui al doilea loc de muncă, să se adreseze agențiilor teritoriale pentru ocuparea forței de muncă în raza cărora își au domiciliul sau reședința și să se înregistreze ca persoane în căutare de loc de muncă. În funcție de caracteristicile socio-profesionale, se poate asigura recomandarea și plasarea pe locurile de muncă vacante conform cerințelor angajatorilor.

Totodată, persoanele care au calitatea de asigurat în sistemul asigurărilor pentru șomaj, pot beneficia de consultanța și asistența pentru începerea unei activități independente sau pentru inițierea unei afaceri, la cerere, sub forma de servicii juridice, de marketing, financiare, metode și tehnici eficiente de management și alte servicii de consultanță, o singură dată, pentru fiecare perioadă în care au calitatea de asigurat, în condițiile prevăzute de Legea nr. 76/2002 privind asigurările pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă asigură formarea profesională a persoanelor în căutarea unui loc de muncă prin cele 21 de centre proprii de formare profesională ale agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă, prin 8 centre regionale pentru formarea profesională a adulților, precum și prin furnizori de servicii de formare profesională, din sectorul public sau privat, autorizați în condițiile legii.

În conformitate cu prevederile art. 66 alin (2), din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, serviciile de formare profesională se asigură, gratuit, de agențiile pentru ocuparea forței de muncă, la cererea persoanelor angajate, cu acordul angajatorului, sau la cererea angajatorului pentru persoanele aflate în următoarele situații:

- au reluat activitatea ca urmare a încetării concediului pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani sau 7 ani în cazul copilului cu handicap;
- au reluat activitatea ca urmare a recuperării capacității de muncă după pensionarea pentru invaliditate.

Pentru a putea beneficia de servicii gratuite de formare profesională, organizate de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, persoanele trebuie să fie înregistrate în baza de date a agenției pentru ocuparea forței de muncă în a cărei rază au domiciliul, sau, după caz, reședința, ca persoane în căutarea unui loc de muncă.

Așa acum am menționat anterior, formarea profesională organizată de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă se realizează și prin centrele regionale de formare profesională a adulților, aflate în subordine, care furnizează și programe de formare contra cost, persoanelor interesate.

Persoanele care au un loc de muncă și care doresc să urmeze un program de formare profesională realizat de agențiile pentru ocuparea forței de muncă sau centrele regionale de formare profesională a adulților, suportă contravaloarea cheltuielilor pentru organizarea programului, în conformitate cu art.26 alin.3 din Procedurile privind accesul la măsurile pentru stimularea ocupării forței de muncă, modalitățile de finanțare și instrucțiunile de implementare a acestora, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.377/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Precizăm faptul că, începând cu data de 1 ianuarie 2023, Guvernul României a majorat salariul minim brut la 3.000 lei lunar, ceea ce reprezintă o creștere de 17,6 % față de nivelul de 2.550, cât a fost în anul 2022.

Pentru domeniul construcțiilor, începând cu luna ianuarie 2023 până la data de 31 octombrie 2023, salariul minim a fost de 4000 lei, față de 3000 lei cât era în anul 2022. Ambele creșteri au acoperit rata inflației pe anul 2022.

De asemenea, începând cu data de 1 octombrie 2023, salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată a fost stabilit la suma de 3.300 lei lunar.

Totodată, precizăm că, începând cu luna noiembrie 2023, pentru domeniul construcțiilor, salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată a fost stabilit la 4.582 lei lunar, iar pentru sectorul agricol și în industria alimentară, salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată este de 3.436 lei lunar, pentru a compensa renunțarea la unele facilități fiscale acordate angajaților din sectoarele amintite, astfel încât să nu fie diminuate veniturile nete ale salariaților din sectoarele respective.

De asemenea, menționăm faptul că în ședința Consiliul Național Tripartit din data de 12 decembrie 2023, Guvernul României, împreună cu partenerii sociali, au agreat creșterea salariului minim brut pe țară la nivelul de 3.700 de lei, începând cu 1 iulie 2024.

Totodată, amintim faptul că, în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene din data de 25.10.2022 a fost publicată Directiva (UE) 2022/2041 a Parlamentului European și a Consiliului din 19 octombrie 2022 privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană. Directiva urmărește ca lucrătorii din UE să fie protejați prin salarii minime adecvate, care să le permită un trai decent oriunde lucrează.

La art. 5 alin. (2) din Directivă sunt menționate criteriile care trebuie avute în vedere de către statele membre atunci când stabilesc sau actualizează salariile minime.

Astfel, criteriile naționale trebuie să includă cel puțin următoarele elemente:

- (a) puterea de cumpărare a salariilor minime legale, luând în considerare costul vieții;
- (b) nivelul general al salariilor și distribuția acestora;
- (c) rata de creștere a salariilor;
- (d) nivelurile și evoluțiile productivității la nivel național pe termen lung.

România consideră că aceste criterii sunt echilibrate și vor conduce la asigurarea unui grad de adecvare corespunzător al salariilor minime, în scopul atingerii unui nivel de trai decent. În acest sens, criteriile au avut în vedere aspectele ce țin de protecția socială, prin menționarea ca și criteriu a puterii de cumpărare și a costului vieții, dar au luat în calcul și indicatorul care asigură sustenabilitatea acestui proces, precum productivitatea muncii.

De asemenea, în ceea ce privește folosirea de valori de referință orientative pentru ghidarea evaluării gradului de adecvare a salariilor minime, precizăm că România a fost de acord cu introducerea acestora în textul Directivei - 60 % din salariul median brut și 50 % din salariul mediu brut și/sau valori de referință orientative utilizate la nivel național.

Totodată, precizăm că, în cadrul Programului Național de Redresare și Reziliență este prevăzută, în cadrul Componentei C13, Reforma 5, cu titlul "Asigurarea cadrului legal pentru stabilirea salariului minim", instituirea, începând cu anul 2024, a unui mecanism nou și a unei noi formule pentru a stabili nivelul salariului minim în mod obiectiv și sistematic, în consultare cu partenerii sociali și ținând seama de acțiunile Uniunii.

Pentru îndeplinirea obiectivelor asumate în cadrul acestei reforme, MMSS beneficiază de serviciile Institutului Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale INCSMPS, în baza contractului semnat între cele 2 părți în luna ianuarie 2023, în cadrul Proiectului: "Studiu privind dezvoltarea unui mecanism obiectiv de stabilire a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată. Propunere de mecanism de monitorizare și evaluare a efectelor economice și sociale".

În sensul celor menționate mai sus, INCSMPS a livrat MMSS, la finalul lunii noiembrie 2023, Livrabilului pentru activitatea A3 din proiect, care constă într-o descriere a abordării privind mecanismul obiectiv de stabilire a salariului minim, fundamentele ce au stat la baza elaborării acestuia, cadrul general de funcționare și implementare, setul de criterii de ajustare și indicatorii de monitorizare și evaluare de impact, propunerea de trei scenarii alternative privind mecanismul de stabilire a nivelului salariului minim și evaluarea impactului social și economic al fiecăruia dintre acestea.

În luna decembrie 2023 a fost demarat procesul de consultare împreună cu partenerii sociali, urmând ca, în urma consultărilor/negocierilor tripartite, Guvernul României să opteze pentru un scenariu de ajustare a salariului minim, dintre cele 3 propuse, care să răspundă cerințelor Directivei privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană, respectiv atingerea unui nivel de trai decent în țările membre.

În speranța că informațiile furnizate vă sunt utile, vă asigurăm de întreaga noastră considerație.

Cu stimă,

MINISTRUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE
SIMONA BUCURĂ - GORESCU

DOAMNEI SENATOR EVDOKHIA AELENEI
PARLAMENTUL ROMÂNIEI - SENAT